

D.S.C-હિન્દી-પ્રશ્નપત્ર-1 આધુનિક કાવ્ય સરિતા એવં વ્યાકરણ

- પ્રશ્ન-1 ભારતેન્દુ હરિશ્ચંદ્ર કે વ્યક્તિત્વ એવં કૃતિત્વ પર પ્રકાશ ડાલિએ। અથવા
પ્રશ્ન-1 'નએ જમાને કી મુકરિયાં' કવિતા મેં વ્યક્ત અંગ્રેજોં કી દમન નીતિ પર પ્રકાશ ડાલિએ।
- પ્રશ્ન--2 મૈથિલી શરણ ગુપ્ત કી કવિતા 'મનુષ્યતા' કા ભાવાર્થ અપને શબ્દોં મેં લિખિએ। અથવા
પ્રશ્ન-2 મૈથિલીશરણ ગુપ્ત કા જીવન પરિચય દેકર ઁનેકે કૃતિત્વ કો રેખાંકિત કીજિએ।
- પ્રશ્ન-3 'કલમ ઁર તલવાર' મેં સે કિસકી શક્તિ અધિક હૈ ? સતર્ક ઉત્તર દીજિએ। અથવા
પ્રશ્ન- 3 રાષ્ટ્રકવિ રામધારીસિંહ 'દિનકર' કા જીવન પરિચય દેકર ઁની સાહિત્ય સાધના કી ચર્ચા કીજિએ।
-

(DSC) હિન્દી- પેપર-2 કથા-સરિતા એવં વ્યાકરણ

- પ્રશ્ન- 1 આધુનિક હિન્દી કહાની કે ઉદ્ભવ એવં વિકાસયાત્રા કો સ્પષ્ટ કીજિએ। અથવા
પ્રશ્ન-1 કહાની કે વિભિન્ન પ્રકારોં કી ચર્ચા કીજિએ।
- પ્રશ્ન-2 'એક ટોકરી ભર મિટ્ટી' કહાની કા કથાનક લિખિએ। અથવા
પ્રશ્ન-2 કહાની કલા કે તત્વોં કે આધાર પર 'કફન' કહાની કા મૂલ્યાંકન કીજિએ।
- પ્રશ્ન-3 'ઁસને કહા થા' કહાની મેં વ્યક્ત પ્રેમ એવં કર્તવ્ય કી ચર્ચા કીજિએ। અથવા
પ્રશ્ન-3 'હાર કી જીત' કહાની કા કથાનક લિખકર ઁસમેં વ્યક્ત લેખક કા ઉદ્દેશ્ય સ્પષ્ટ કીજિએ।
-

(AEC) હિન્દી-પેપર-1 આધુનિક હિંદી કહાની એવં વ્યાકરણ

- પ્રશ્ન- 1 મુંશી પ્રેમચંદ કે વ્યક્તિત્વ એવં કૃતિત્વ પર પ્રકાશ ડાલિએ। અથવા
પ્રશ્ન- 1 'ઈંદગાહ' કહાની કા કથાનક લિખકર ઁસકે ઉદ્દેશ્ય કો સ્પષ્ટ કીજિએ।
- પ્રશ્ન-2 'પુરસ્કાર' કહાની કે આધાર પર મધુલિકા કા ચરિત્ર ચિત્રણ કીજિએ। અથવા
પ્રશ્ન-2 કહાની કલા કે તત્વોં કે આધાર પર 'પુરસ્કાર' કહાની કા મૂલ્યાંકન કીજિએ।

Minor हिन्दी प्रश्नपत्र-01 कथाकल्प

प्रश्न- 1 हिन्दी कहानी के उदभव और विकास पर प्रकाश डालिए।

अथवा

प्रश्न- 1 'तीसरी कसम' कहानी की संक्षिप्त कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए।

प्रश्न- 2 भीष्म साहनी के व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए।

अथवा

प्रश्न- 2 कहानी कला के तत्वों के आधार पर 'यही सच है' कहानी का मूल्यांकन कीजिए।

प्रश्न- 3 'दिल्ली में एक मौत' कहानी का संक्षिप्त कथासार लिखकर उसका उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।

अथवा

प्रश्न--3 'वापसी' कहानी के आधार पर गजाधर बाबू का चरित्र चित्रण कीजिए।

END B.A SEM-1 ASSIGNMENT TOPICS

DSC- હિન્દી પ્રશ્નપત્ર-5 :- છાયાવાદી કાવ્ય વૈભવ

- પ્રશ્ન-૧ છાયાવાદી કવિ જયશંકર પ્રસાદ કા જીવન પરિચય ઢેકર ડનકે કૃતિત્વ પર પ્રકાશ ડાલિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૧ 'હિમાદ્રિ તુંગ શ્રુંગ સે' કાવ્ય મેં વ્યક્ત રાષ્ટ્રીય ચેતના કો સ્પષ્ટ કીજિઁ।
- પ્રશ્ન-૨ 'પ્રથમ રશ્મિ' કવિતા કા કેંદ્રીય ભાવ સ્પષ્ટ કીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સુમિત્રાનંદન પંત કા જીવન પરિચય ઢેકર ડનકી સાહિત્ય સાધના કો રેખાંકિત કીજિઁ।
- પ્રશ્ન-૩ મહાઢેવી વર્મા કે વ્યક્તિત્વ ંવં કૃતિત્વ પર પ્રકાશ ડાલિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૩ 'ભિક્ષુક' કાવ્ય મેં વ્યક્ત ભિક્ષુક કી મનઃસ્થિતિ કો સ્પષ્ટ કીજિઁ।

(DSC) હિન્દી- પેપર-6 આધુનિક હિન્દી સમસ્યામૂલક ડપન્યાસ : 'ચિત્રલેખા'

- પ્રશ્ન- 1 ભગવતી ચરણ વર્મા કે વ્યક્તિત્વ ંવં કૃતિત્વ પર પ્રકાશ ડાલિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન- 1 'ચિત્રલેખા' ડપન્યાસ કા કથાનક ડપને શબ્ડોં મેં લિખિઁ।
- પ્રશ્ન- 2 ડપન્યાસ કે તત્વોં કે આધાર પર 'ચિત્રલેખા' ડપન્યાસ કા મૂલ્યાંકન કીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-2 'ચિત્રલેખા' ડપન્યાસ મેં વ્યક્ત પાપ-પુણ્ય કી સમીક્ષા કીજિઁ।
- પ્રશ્ન-3 'ચિત્રલેખા' ડપન્યાસ કે આધાર પર કુમારગિરી કા ચરિત્ર - ચિત્રણ કીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન- 3 'ચિત્રલેખા' ડપન્યાસ કે આધાર પર ચિત્રલેખા કા ચરિત્ર- ચિત્રણ કીજિઁ।

DSC-હિન્દી પ્રશ્નપત્ર-7 હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ

- પ્રશ્ન-૧ આઢિકાલ કી વિવિધ પરિસ્થિતિયોં કી ચર્ચા કીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૧ હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કે કાલ વિભાજન ંર નામકરણ પર પ્રકાશ ડાલિઁ।
- પ્રશ્ન-૨ "ભક્તિકાલ હિન્દી સાહિત્ય કા સ્વર્ણયુગ હૈ।" સતર્ક ડત્તર ઢીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ભક્તિકાલીન પરિસ્થિતિયોં પર પ્રકાશ ડાલિઁ।
- પ્રશ્ન-૩ જ્ઞાનમાર્ગી સંત કાવ્યધારા કી પ્રમુખ વિશેષતાઓં પર પ્રકાશ ડાલિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન-૩ પ્રેમમાર્ગી સુફી કાવ્યધારા કે પ્રતિનિધિ કવિ કે રુપ મેં જાયસી કા મૂલ્યાંકન કીજિઁ।

(AEC) હિન્દી- પેપર-3 સપ્ત ંકાંકી

- પ્રશ્ન- 1 ંકાંકી કલા કે તત્વોં કે આધાર પર 'પૃથ્વીરાજ કી ંંખેં' ંકાંકી કા મૂલ્યાંકન કીજિઁ। અથવા
- પ્રશ્ન- 1 રામકુમાર વર્મા કે જીવન ંર કવન પર પ્રકાશ ડાલિઁ।
- પ્રશ્ન- 2 'રીઢ કી હઙ્ડી' ંકાંકી મેં પ્રસ્તુત સામાજિક સમસ્યા પર ચર્ચા કીજિઁ । અથવા
- પ્રશ્ન-2 ંકાંકી કલા કે તત્વોં કે આધાર પર 'રીઢ કી હઙ્ડી' ંકાંકી કા મૂલ્યાંકન કીજિઁ।

MAJOR- હિન્દી- પ્રશ્નપત્ર-11 હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ

પ્રશ્ન- ૧:- આધુનિક કાલ કી વિવિધ પરિસ્થિતિયોં પર પ્રકાશ ડાલિયે। અથવા

પ્રશ્ન- ૧ :- આધુનિક કાલ કી પ્રમુખ પ્રવૃત્તિયોં પર પ્રકાશ ડાલિયે।

પ્રશ્ન-૨ ભારતેંદુ યુગીન સાહિત્ય કી વિશેષતાઓં કી ચર્ચા કીજિયે। અથવા

પ્રશ્ન-૨ યુગ પ્રવર્તક મહાવીર પ્રસાદ દ્વિવેદી કા સંક્ષિપ્ત પરિચય દેતે હુયે ઉનકે સાહિત્યિક યોગદાન કો સ્પષ્ટ કીજિયે।

પ્રશ્ન-૩ છાયાવાદી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ પ્રવૃત્તિયોં પર પ્રકાશ ડાલિયે। અથવા

પ્રશ્ન-૩ પ્રયોગવાદી કાવ્ય કી વિશેષતાએँ બતાતે હુયે 'અજ્ઞેય' કા પરિચય દીજિયે।

MAJOR-હિન્દી-પ્રશ્નપત્ર-12 હિન્દી ભાષા કા સ્વરૂપ એવં વિકાસ

પ્રશ્ન-૧ ભાષા કી પરિભાષા દેતે હુયે હિન્દી ભાષા કે સ્વરૂપ પર પ્રકાશ ડાલિયે। અથવા

પ્રશ્ન-૧ ભારોપીય-પરિવાર કા પરિચય દીજિયે।

પ્રશ્ન- ૨ હિન્દી ભાષા કી વિભિન્ન બોલિયોં કા પરિચય દીજિયે। અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભારતીય આર્ય ભાષાઓં કે ઉદ્ભવ એવં વિકાસ પર પ્રકાશ ડાલિયે।

પ્રશ્ન- ૩ હિન્દી ભાષા કે નામકરણ પર પ્રકાશ ડાલતે હુયે ઉસકે સ્વરૂપ કો સમજાઇયે। અથવા

પ્રશ્ન- ૩ દેવનાગરી લિપિ કે ઉદ્ભવ એવં વિકાસ પર પ્રકાશ ડાલતે હુયે ઉસકી વિશેષતાએँ બતાઇયે।

MAJOR- હિન્દી- પ્રશ્નપત્ર-13 સાહિત્ય સિદ્ધાંત -૧ (ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા)

પ્રશ્ન-૧ સાહિત્ય કી વિભિન્ન પરિભાષા દેતે હુયે સાહિત્ય ઔર સમાજ કા સંબંધ સ્થાપિત કીજિયે।

અથવા

પ્રશ્ન-૧ કાવ્ય કે પ્રમુખ લક્ષણોં કી ચર્ચા કીજિયે।

પ્રશ્ન-૨ શબ્દ-શક્તિ કી પરિભાષા દેતે હુયે ઉસકે પ્રકારોં કી સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કીજિયે। અથવા

પ્રશ્ન- ૨ કાવ્ય(કવિતા) કી પરિભાષા દેતે હુયે ઉસકે પ્રકારોં કી ચર્ચા કીજિયે।

પ્રશ્ન- ૩ કાવ્ય કે વિભિન્ન સંપ્રદાયોં કા સંક્ષિપ્ત પરિચય દીજિયે।

અથવા

પ્રશ્ન-૩ કિન્હી દો છંદ ઔર દો અલંકારોં કી સોદાહરણ ચર્ચા કીજિયે।

છંદ- મંદાક્રાંતા, માત્રિક, શિખરિણી, વસંતતિલકા

અલંકાર- રૂપક, ઉપમા, અતિશયોક્તિ, અનુપ્રાસ

Minor- हिन्दी प्रश्नपत्र-04 आधुनिक हिन्दी काव्य: रश्मिरथी एवं व्याकरण

प्रश्न-1 राष्ट्रकवि रामधारीसिंह 'दिनकर' के व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए। अथवा
प्रश्न-1 'रश्मिरथी' 'खंडकाव्य' की संक्षिप्त कथा लिखकर उसके उद्देश्य पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न- 2 खंडकाव्य के लक्षणों के आधार पर 'रश्मिरथी' की समीक्षा कीजिए। अथवा
प्रश्न-2 'रश्मिरथी' काव्य के आधार पर नायक कर्ण का चरित्र चित्रण कीजिए।

प्रश्न- 3 'रश्मिरथी' 'खंडकाव्य' में चित्रित समस्याओं पर प्रकाश डालिए। अथवा
प्रश्न- 3 भावपक्ष एवं कलापक्ष की दृष्टि से 'रश्मिरथी' काव्य की समीक्षा कीजिए।

Minor- हिन्दी प्रश्नपत्र-05 आधुनिक हिन्दी नाटक : अंधेर नगरी - ध्रुवस्वामिनी

प्रश्न-1 भारतेन्दु हरिश्चंद्र के व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए। अथवा
प्रश्न-1 नाट्य कला के तत्त्वों के आधार पर 'अंधेर नगरी' का मूल्यांकन कीजिए।

प्रश्न- 2 " 'अंधेर नगरी' में तत्कालीन एवं आज के युग का यथार्थ चित्रण हुआ है।" सतर्क उत्तर दीजिए।

अथवा

प्रश्न-2 जयशंकर प्रसाद के व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न- 3 नाटक के तत्त्वों के आधार पर 'ध्रुवस्वामिनी' का मूल्यांकन कीजिए। अथवा

प्रश्न- 3 'ध्रुवस्वामिनी' नाटक के आधार पर नायिका ध्रुवस्वामिनी का चरित्र चित्रण कीजिए।

SEC (कौशल्य संवर्धन पाठ्यक्रम) हिन्दी प्रश्नपत्र-05 अनुवाद

प्रश्न -१ अनुवाद की व्युत्पत्ति, अर्थ, परिभाषा एवं स्वरूप प्रस्तुत करते हुए अनुवाद का महत्व समझाईए।

अथवा

प्रश्न -१ अनुवाद लेखन की भारतीय परंपरा प्रस्तुत कीजिए।

प्रश्न -२ अनुवाद का महत्व समझाईए।

अथवा

प्रश्न-२ अनुवाद के प्रकारों पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न-३ अनुवाद के क्षेत्रों की विस्तृत चर्चा कीजिए।

अथवा

प्रश्न-३ अनुवाद की विभिन्न शैलियों की चर्चा कीजिए।